

Beskattning av alkoholprodukter i Finland

Utvecklingen av alkohollagstiftningen

Amanda Bonn

Examensarbete för tradenom (YH)-examen

Utbildningen Företagsekonomi

Åbo 2023

EXAMENSARBETE

Författare: Amanda Bonn

Utbildning och ort: Företagsekonomi, Åbo

Inriktning: Redovisning

Handledare: Fredrik Strandberg

Titel: Beskattning av alkoholprodukter i Finland

Datum: 08.12.2023 Sidantal: 37

Bilagor: 1

Abstrakt

Arbetet handlar om beskattning av alkoholprodukter i Finland. Arbetets teoretiska del berättar om vilka skatter som uppbärs på alkoholprodukter och förklaringar på varför de tillämpas.

Övervakningen av försäljningen och importen av produkterna är också ett ämne som tas upp i arbetet. I slutet av den teoretiska delen berättas om nedsättning av accis på alkohol- och alkoholdrycker för småbryggerier i Finland.

Syftet med arbetet är att hitta olika aspekter på varför beskattningen ser ut som den gör. Som stöd till undersökningen används lagstiftning och politiska aspekter, hälsoaspekter och ekonomiska aspekter. Till undersökningen hör även intervjuer med företagare inom bryggeribranschen.

Slutsatsen i arbetet är att steg för steg ha gått igenom de olika skatterna som uppbärs på alkoholprodukter och varför vi följer det här systemet i Finland. Jag ville dessutom upplysa om att småbryggerier har möjlighet för nedsättningar av accis på alkohol- och alkoholdrycker.

Liberalisering av alkohollagstiftning är aktuellt i regeringen och arbetet berättar om potentiella lagförändringar som regeringen planerar. I arbetet söker jag svar på varför en sträng lagstiftning uppbärs på alkoholprodukter i Finland, men varför vi samtidigt jobbar för en mer liberal lagstiftning som t.ex. tillämpas i övriga EU-länder.

Språk: svenska

Nyckelord: beskattning, alkohol, alkoholbeskattning, punktskatt, punktbeskattning

OPINNÄYTETYÖ

Tekijä: Amanda Bonn

Koulutus ja paikkakunta: Liiketalous, Turku

Suuntautumisvaihtoehto: Laskentatoimi

Ohjaaja: Fredrik Strandberg

Nimike: Alkoholituotteiden verotus Suomessa

Päivämäärä: 08.12.2023 Sivumäärä: 37

Liitteet: 1

Tiivistelmä

Työ kertoo alkoholituotteiden verotuksesta Suomessa. Työn teoreettisessa osassa kerrotaan, mitä veroja alkoholituotteilla on ja miksi niitä sovelletaan. Työssä käsitellään myös tuotteiden myyntiä ja maahantuontia. Teoreettisen osan lopussa kerrotaan alkoholin ja alkoholijuomien valmisteveron alentamisesta pienpanimoille Suomessa.

Työn tarkoituksena on löytää erilaisia näkökulmia siihen, miksi verotus näyttää siltä, miltä se näyttää. Tutkinnan tueksi käytetään lainsäädäntöä ja poliittisia näkökulmia, terveydellisiä ja taloudellisia näkökulmia. Työ sisältää myös panimoalan yrittäjien haastatteluja.

Työssä on käyty askel askeleelta läpi alkoholituotteisiin kohdistuvat erilaiset verot. Työssä haluttiin myös tuoda esiin, että pienillä panimoilla on mahdollisuus alennuksiin alkoholin ja alkoholijuomien valmisteverosta. Alkoholilainsäädännön vapauttaminen on hallituksessa käynnissä ja työssä kerrotaan mahdollisista hallituksen suunnittelemissa lain muutoksista. Työssäni etsin vastauksia siihen, miksi Suomessa alkoholituotteista peritään tiukkaa lainsäädäntöä, mutta miksi samalla teemme työtä vapaamman lainsäädännön puolesta, jota sovelletaan esimerkiksi muissa EU-maissa.

Kieli: ruotsi

Avainsanat: verotus, alkoholi, alkoholiverotus, valmistevero, valmisteverotus

BACHELOR'S THESIS

Author: Amanda Bonn

Degree Programme: Business Administration

Specialisation: Accounting

Supervisor: Fredrik Strandberg

Title: Taxation of alcohol products in Finland

Date: 08.12.2023 Number of pages: 37

Appendices: 1

Abstract

The work is about taxation of alcohol products in Finland. The theoretical part of the work is about what taxes are levied on alcohol products and explanations of why they are applied. The monitoring of the sale and import of the products is also a topic that is addressed in the work. At the end of the theoretical part, it is told about the reduction of excise duty on alcohol and alcoholic beverages for small breweries in Finland.

The purpose of the work is to find different aspects of why taxation looks the way it does. Legislation and political aspects, health aspects and economic aspects are used to support the survey. The survey also includes interviews with entrepreneurs in the brewing industry.

The conclusion of the work is to have gone through step by step the various taxes levied on alcohol products and why we follow this system in Finland. I also wanted to inform you that small breweries have the option of reductions in excise duty on alcohol and alcoholic beverages. Liberalization of alcohol legislation is current in the government and the work talks about potential changes in the law that the government is planning. In my work, I am looking for answers to why strict legislation is levied on alcohol products in Finland, but why we are simultaneously working for more liberal legislation that is, for example, applied in other EU countries.

Language: swedish

Key words: taxation, alcohol, alcohol taxation, excise duty

Innehållsförteckning

Bilagor	1
Figurförteckning	1
1 Introduktion	2
1.1 Syfte och avgränsning	2
1.2 Problemformulering.....	2
1.3 Arbetets uppbyggnad.....	3
2 Metod	4
3 Beskattning av alkoholprodukter i Finland	5
3.1 Accisbeskattning på alkohol och alkoholprodukter.....	5
3.2 Skattepliktiga alkoholprodukter	5
3.3 Skattefria produkter.....	6
3.4 Hur räknas skatten på alkoholdrycker?	6
4 Olika skatter som upp bärs för alkoholprodukter i Finland	7
4.1 Punktskatt på alkohol	7
4.2 Punktskatt på dryckesförpackningar	8
4.3 Mervärdeskatt	9
5 Alkoholkonsumtion i Finland	9
5.1 Dryckesvanor	9
5.2 Alkoholskador	12
5.3 Reseförsel och näthandel av alkoholdrycker	13
5.4 Prisindex för alkohol	17
6 Föreslagna lagändringar för alkoholprodukter 2024	18
6.1 Ändringar i alkoholskatten	18
6.2 Ändringar gällande alkoholprodukter som kan säljas i matbutik	19
6.3 Ändringar gällande hemleverans av alkoholprodukter	20
7 Övervakning	20
7.1 Valvira	20
7.2 Tullen.....	21
7.2.1 Alkoholinköp från ett annat EU-land	21
7.2.2 Alkoholinköp från ett land utanför EU.....	21
7.3 Alko	22
8 Nedsättning för småbryggerier i Finland	22
8.1 Förutsättningar för nedsättning	23
8.1.1 Ägande.....	23
8.1.2 Ledning	23
8.1.3 Övriga faktorer.....	23
8.2 Potentiella lagändringar om ölskatten som påverkar bryggerier.....	24

9	<i>Undersökning</i>	24
9.1	Intervjuer med mikrobryggerier	24
9.2	Kimito Brewing	25
9.3	Hanko Brewing.....	26
10	<i>Analys</i>	27
10.1	Teori	27
10.2	Alkoholkonsumtion.....	28
10.3	Undersökning.....	30
11	<i>Kritisk granskning</i>	31
12	<i>Avslutning</i>	33
13	<i>Källförteckning</i>	35

Bilagor

Bilaga 1 Intervjufrågor

Figurförteckning

Figur 1. Acciser på alkohol och alkoholprodukter. (Vero, 2022)	7
Figur 2. Konsumtionen av alkoholdrycker per invånare år 1960 – 2022. (Koskinen & Virtanen, THL, 2023)	10
Figur 3. Strukturen på den registrerade konsumtionen av alkoholdrycker enligt dryckesgrupp räknad i 100-procentig alkohol 2022. (Koskinen & Virtanen, THL, 2023)	11
Figur 4. Den registrerade konsumtionen av enskilda alkoholdrycker räknad i 100-procentig alkohol per invånare som fyllt 15 år 1960–2022. (Koskinen & Virtanen, THL, 2023)	12
Figur 5. Antalet alkoholrelaterade sjukdomsdödsfall och alkoholförgiftningsdöd per 100 000 invånare och total alkoholkonsumtion åren 1970–2020. (Mäkelä & Niemelä, 2022)	13
Figur 6. Resandeförsel av alkoholdrycker per dryckesgrupp. (Karlsson, THL, 2023)	14
Figur 7. Resandeförsel av alkohol, näthandel av alkohol från utländska webbutiker och den sammanlagda oregistrerade alkoholkonsumtionen mätt i hundraprocentig alkohol 2017–2022, miljoner liter. (Karlsson & Koskinen, THL, 2023)	15
Figur 8. Reseförsel av alkoholdrycker från olika inköpsställen under år 2022 (miljoner liter). (Kantar, 2023)	16
Figur 9. Näthandel av alkoholprodukter per dryckesgrupp mellan år 2017 och 2022. (Kantar, 2023)	16
Figur 10. Konsument prisnivåer för alkoholdrycker. (Europa.eu, Eurostat, 2021)	17
Figur 11. Konsument prisnivåer för alkoholdrycker. (Europa.eu, 2021)	18

1 Introduktion

1.1 Syfte och avgränsning

I arbetet undersöks hur beskattningen av alkoholprodukter i Finland ser ut. Arbetet tar stöd av lagstiftning, myndigheter, historia och intervjuer för att sammanställa fakta.

Arbetets syfte är att berätta vilka skatter som tillämpas på alkoholdrycker i Finland och upplysa läsaren om historien bakom alkohollagstiftningen. För att genomföra undersökningen undersöks sambandet mellan alkoholkonsumtion och lagstiftning från ett historiskt perspektiv. Arbetet berättar om utvecklingen av alkoholkonsumtionen och alkohollagstiftningen och tar upp potentiella lagförändringar.

Arbetet sammanställer information om beskattningen i Finland. Arbetet är avgränsat, så att det inte kommer att gå in på internationell information. Fokuset kommer att vara på den finska lagstiftningen, finska bolag och finländare som konsumenter.

Trots att lagstiftningen delvis begränsar konsumtionen och produktionen av alkoholprodukter, kommer arbetet att undersöka varför staten ändå vill stöda alkoholförsäljning och lokal produktion av alkohol. Undersökningen kommer att gå in på vilka begränsningar som finns och vilka fördelar som finns. Regeringen har stora planer på att ändra alkoholbeskattningen under 2024. Arbetet ska också ta upp för- och nackdelar med dessa potentiella ändringar och hitta svar på varför Finland vill liberalisera alkohollagstiftningen.

1.2 Problemformulering

Arbetet innefattar en sammanställning av skatter som tillämpas. Arbetet söker svar på varför dessa skatter tillämpas. Bakom lagstiftningen ligger en historia och arbetet berättar hur historien påverkat sambandet mellan alkoholkonsumtionen och lagstiftningen. Arbetet lyfter fram orsakerna varför lagstiftningen ser ut som den gör och varför den delvis skiljer sig från andra länder i Europa.

Problemformuleringen för det här arbetet är:

- Upplevs skatterna som upp bärs på alkoholprodukter som rättvisa/orättvisa?

För att besvara problemformuleringen kommer arbetet undersöka hur alkoholpolitiken samt beskattningen av alkoholprodukter sett ut under en längre tidsfrist. Undersökningen kommer att vinkla ämnet och se på alkohollagstiftningen från olika perspektiv. Arbetet framför experters kommentarer och tankar kring ämnet. Arbetet kommer att undersöka sambandet mellan alkoholkonsumtionen och alkohollagstiftningen från ett historiskt perspektiv, hälsoperspektiv och ekonomiskt perspektiv. Arbetet kommer även att berätta om produktion och försäljning av alkoholprodukter. Arbetet fokuserar på mikrobryggerier i Finland och berättar om lätnader i beskattningen för småproducenter. I den här delen av arbetet sökes svar på frågan: Varför vill staten stöda alkoholförsäljning och lokal produktion av alkohol? Staten vill begränsa konsumtionen av alkoholprodukter, men erbjuder ändå lätnader i beskattningen för småproducenter. Arbetet förklarar hur dessa faktorer stöder varandra och hur detta upplevs av mikrobryggerierna.

Lagstiftningen och alkoholpolitiken i Finland har längre varit sträng. Arbetet söker svar på varför en sträng lagstiftning tillämpats. Konsumtionen har sjunkit och regeringen vill liberalisera alkohollagstiftningen och önskar gå mot en mer europeisk stil. Arbetet undersöker vilka faktorer som påverkar detta och både för- och nackdelar med potentiella lagändringar.

1.3 Arbetets uppbyggnad

Arbetet innehåller både en teoretisk del och en undersökning. I början av arbetet behandlas den teoretiska delen, där det allmänt berättas om beskattningen av alkoholprodukter i Finland. Meningen med den teoretiska delen är att upplysa läsaren om hur beskattningen ser ut. Den teoretiska delen ger bakgrundinformation som stöder arbetets undersökning. Den teoretiska delen ska göra det lättare för läsaren att hänga med. Teorin kommer att tillämpas i undersökningens analys.

Den teoretiska delen kommer att besvara frågor såsom: Vilka produkter är skattepliktiga och vilka är skattefria? I den här delen kommer det även berättas om hur produkterna beskattas och hur man räknar ut skatten på det. Teoretiska delen fortsätter med att berätta om de olika skatterna som tillämpas på de olika alkoholprodukterna. Regeringen planerar lagändringar gällande alkoholskatten och de potentiella lagändringarna räknas även upp i arbetet. Arbetet kommer även att handla om övervakningen av alkoholprodukterna. Arbetet kommer att ta reda på hur försäljningen ser ut och på vilka sätt som försäljningen övervakas. I den här delen av arbetet kommer man även gå in på varför man i Finland har så sträng lagstiftning

då det gäller alkohol och försäljningen av alkoholprodukter. Monopolförsäljningen av alkoholprodukter är också ett centralt ämne och kommer även att behandlas i den teoretiska delen.

Den teoretiska delen berättar även om utlandsförsäljning av alkoholprodukter. Arbetet klargör hur beskattningen skiljer sig då försäljningen sker inom EU och hur den ser ut då det händer utanför EU:s gränser. I den här delen av arbetet kommer även näthandel av alkoholprodukter att behandlas.

I slutet av arbetet kommer man gå in på småbryggerier i Finland. Arbetet berättar om hur produkterna beskattas och vilka lättnader de har möjlighet att få gällande beskattning. Den här delen omfattar även en intervju-del med företagare som bedriver mikrobryggerier i Finland. Under intervjuerna diskuteras deras verksamhet, deras verksamhet i jämförelse med andra bryggerier i Finland och även hur deras beskattning ser ut.

2 Metod

Arbetets teoretiska del är sammanställd av bland annat finsk lagstiftning, Skatteförvaltningens och Tullens hemsidor, EU lagstiftning och artiklar. Arbetet utförs genom sammanställande av fakta samt en kvalitativ undersökning.

En kvalitativ undersökning grundar sig oftast på en intervju. Med kvalitativ undersökning menas att man får färre svar, men intervjun och frågorna är mer djupgående och diskuterande. En kvalitativ undersökning innefattar motiveringar och ämnet behandlas mer omfattande. Ofta tar man stöd av bakgrundsinformation och målsättningar för att kunna utforma svaren enligt det. Meningen är att kunna sammanställa ett arbete med teori och konkreta exempel.

Till min undersökning har jag fått stöd av publicerade artiklar och intervjuer med experter inom ämnet. I mitt arbete har jag samlat dessa tankar, åsikter och argument som experter delat med sig och hittat fakta och statistik som stöder dessa argument. Till undersökningen hör även beskattningen av småbryggerier i Finland. Arbetet består av en undersökning som utförs i form av intervjuer. Jag har intervjuat företagare inom bryggeribranschen och jag söker svar på frågor gällande nedsättningar i beskattningen och hur det påverkar företagare och deras verksamhet. Företagarna tar även ställning till de potentiella lagförändringarna.

3 Beskattning av alkoholprodukter i Finland

Alkoholprodukter som tillverkas i Finland eller tas emot i Finland från andra EU-länder eller länder utanför EU är beskattningsbara. Både importörer och tillverkare ska betala skatt. Skatten betalas då produkterna importeras till Finland eller då de frisläpps för konsumtion från det så kallade upphovsförfarandet. (Vero, 2021; Vero, 2022)

3.1 Accisbeskattning på alkohol och alkoholprodukter

I enlighet med 1 § i lagen om accis på alkohol och alkoholdrycker skall till staten betalas accis på alkohol och alkoholdrycker (Finlex, 1994). Accisbeskattning på alkohol och alkoholprodukter tillämpas i alla EU-länder. Lagstiftningen fastställs av rådets direktiv (EU) 2020/262 (Rådets direktiv (EU) 2020/262, 2020).

Orsaken till att accisbeskattning tillämpas är för att främja allmän hälsa, minska konsumtion av skadliga produkter och samla intäkter till staten. Genom att tillämpa accisbeskattning minskar man risker för alkoholmissbruk och andra hälsorisker som orsakas av alkohol. Dessa problem orsakar betydande kostnader för samhället och sjukvården.

Skatteintäkterna för alkoholprodukter används för flera olika ändamål. Dessa varierar beroende på regeringens budget och prioriteringar. En stor del av skatteintäkterna går till hälso- och sjukvård. Hälso- och sjukvården drabbas mest av riskerna som alkoholprodukter kan orsaka. Upprätthållande av ordning och säkerhet utgör också betydande kostnader för samhället. Alkohol kan orsaka oro och i värsta fall kriminalitet. Konsumtion av alkohol kan leda till olämpligt beteende, rattfylleri och andra farliga situationer. För att övervaka dessa typer av problem har vi myndigheter, i det här fallet polisen. Polisen tryggar miljön för allmänheten och upprätthåller ordning och säkerhet i samhället. (THL, 2022)

3.2 Skattepliktiga alkoholprodukter

- Öl, maldrycker med alkoholhalten 0,5 volymprocent eller mer
- Vin och alkoholdrycker som tillverkats genom jäsning
- Mellanprodukter med alkoholhalten 22 volymprocent och mindre, t.ex. starkvin, portvin, madeira och sherry

- Etylalkoholprodukter med alkoholhalten 1,2 volymprocent eller mer, t.ex. brännvin och likörer

3.3 Skattefria produkter

- Starkt denaturerad etylalkohol
- Lindrigt denaturerade produkter som används vid tillverkningen (inte avsedda att förtäras)

3.4 Hur räknas skatten på alkoholdrycker?

Alkoholprodukter har olika alkoholhalt och är indelade i produktgrupper och beskattas enligt det. Skatten bestäms enligt produktgrupp, etylalkoholhalt och mängd.

Skatten beräknas på två decimalers noggrannhet, decimalerna avrundas inte.

Exempel: $1\ 357\ 1 = 1,35\ 1$

I figuren nedan finns sammanställt acciser på alkohol och alkoholprodukter som uppbärs i Finland. I Finland påverkas alkoholskatten av alkoholhalten i volymprocent och produktgrupp.

Etylalkoholhalt i volymprocent	Produktgrupp	Accisbelopp
Öl		
— över 0,5 men högst 3,5	11.	28,35 cent/centiliter etylalkohol
— över 3,5	12.	38,05 cent/centiliter etylalkohol
Viner och andra genom jäsnings tillverkade alkoholdrycker		
— över 1,2 men högst 2,8	21.	36,00 cent/liter av färdig alkoholdryck
— över 2,8 men högst 5,5	22.	198,00 cent/liter av färdig alkoholdryck
— över 5,5 men högst 8	23.	287,00 cent/liter av färdig alkoholdryck
— över 8 men högst 15	24.	421,00 cent/liter av färdig alkoholdryck
Viner		
— över 15 men högst 18	25.	421,00 cent/liter av färdig alkoholdryck
Mellanprodukter		
— över 1,2 men högst 15	31.	501,00 cent/liter av färdig alkoholdryck
— över 15 men högst 22	32.	771,00 cent/liter av färdig alkoholdryck
Etylalkohol		
produkter som hör till position 2208 i tulltariffen:		
— över 1,2 men högst 2,8	41.	30,90 cent/centiliter av etylalkohol
— över 2,8	45.	50,35 cent/centiliter av etylalkohol
Andra		
	46.	50,35 cent/centiliter etylalkohol

Figur 1. Acciser på alkohol och alkoholprodukter. (Vero, 2022)

4 Olika skatter som uppbärs för alkoholprodukter i Finland

4.1 Punktskatt på alkohol

Punktskatt är en skatt som tillämpas på basis av konsumtion för en produkt, det vill säga att skattebeloppet baserar sig på mängden produkter som konsumeras. Punktskatter är indirekta skatter, vilket innebär att skatten är medräknad i produktens pris. Meningen med punktskatter är att kunna påverka konsumtionen av en viss produkt. Det finns produkter som kan ha en negativ inverkan på omgivningen eller individen och kan därför också ha ett högre pris, eftersom priset innehåller en punktskatt. På detta sätt kan man sänka konsumtionen av diverse produkter och samtidigt främja konsumtionen på positiva produkter med längre priser. (Vero, 2020)

Enligt (Finansministeriet, Punktskatter, 2014) är punktskatternas syfte att samla intäkter åt staten. Punktskatterna kan delas in i två kategorier; punktskatter som är harmoniserade genom direktiv och nationella punktskatter.

De harmoniserade punktskatterna har genomförts genom direktiv enligt EU-ländernas nationella lagar. Till dessa punktskatter hör alkohol, alkoholdrycker, elström, vissa bränslen, flytande bränslen och de flesta tobaksprodukterna.

De nationella punktskatterna har inte påverkats av EU lagstiftningen. I Finland har man skatter på glass, läskedrycker, sötsaker, avfallsskatt och skatt på dryckesförpackningar.

Skatteförvaltningen verkställer punktbeskattningen på produkter som är tillverkade i Finland och på produkter som importeras till Finland. Vid undantagsfall kan också tullen verkställa punktbeskattningen för vissa produkter. (Tulli, Angivande punktskattepliktiga produkter, 2020)

Punktskatter tillämpas i alla EU-länder på alkohol, tobak och energi. Punktskatterna ska tillämpas på samma sätt och på samma varor inom hela unionen. Meningen är att förhindra konkurrens mellan företag och minska administrativ börda för företagen. (Europeiska kommissionen, 2020)

4.2 Punktskatt på dryckesförpackningar

I Finland har man punktskatter på dryckesförpackningar. Det här är en nationell punktskatt och den tillämpas för att styra konsumtionen av dryckesförpackningarnas negativa inverkan på miljön.

Skatten betalas av tillverkare, importörer och förpackare av dryckesförpackningar. Punktskattens mängd är 51 cent per liter färdig dryck. Förpackningarna kan vara exempelvis av plast, aluminium eller glas.

Det finns alternativ på punktskattefria förpackningar, nämligen förpackningar som är pantförsedda och menade att återanvändas eller återvinnas, förpackningar som framställts av vätskekartong och förpackningar som fyllts precis innan försäljningen, vilket betyder att drycken ska drickas omedelbart efter köpet.

Vid import av dryckesförpackningar som innehåller dryck bör en förhandsanmälan lämnas in till Skatteförvaltningen. Anmälan görs via MinSkatt-tjänsten, men kan också deklarerars på en pappersblankett som sedan skickas till Skatteförvaltningen. (Vero, 2022)

4.3 Mervärdeskatt

Mervärdeskatten på alkohol i Finland är 24 %. (Mervärdesskattelagen, 1993) Detta gäller för alla typer av alkoholhaltiga drycker, inklusive öl, vin, sprit och andra alkoholdrycker.

5 Alkoholkonsumtion i Finland

I Finland uppbärs stränga alkoholregler, bland annat höga alkoholskatter och försäljningsrestriktioner. Försäljning av alkoholprodukter sker mellan kl. 9.00 och 21.00. Alko har monopol på alkoholförsäljningen av starkare alkoholprodukter. Marknadsföring av alkoholprodukter är även begränsad, detta gäller t.ex kampanjer och rabatter. Alkoholprodukter säljs inte till personer under 18 år.

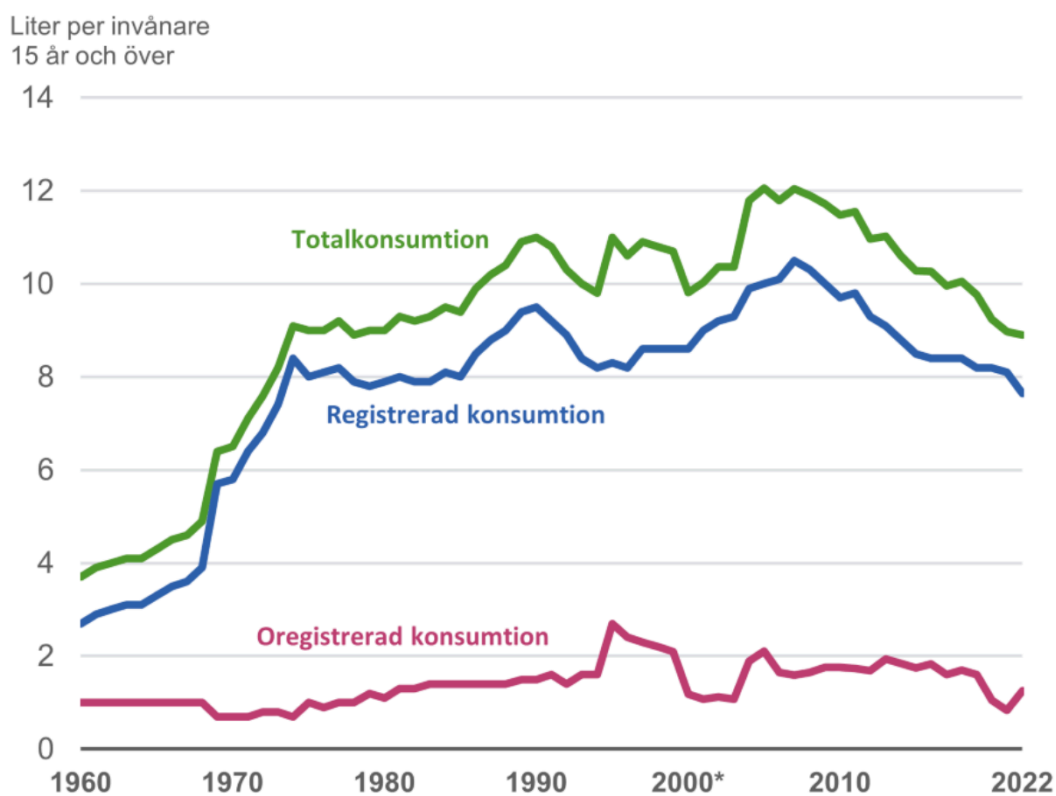
5.1 Dryckesvanor

I Finland konsumerades år 2022 8,9 liter hundra procentig alkohol per invånare som fyllt 15 år. Den totala konsumtionen har minskat med 1,2 procent jämfört med år 2021 (Koskinen & Virtanen, THL, 2023). Alkoholkonsumtionen har hela tiden minskat sedan 2007. Minskad försäljning av alkoholdrycker i Alko, livsmedelsbutiker och restauranger visar att finländarnas dryckesvanor också förändras. (Nakhuri, 2021)

Berusning är något som har en betydande roll för finska dryckesvanor. Starka alkoholdrycker såsom vodka och sprit konsumeras mycket av finländare. I andra EU-länder är t.ex öl och vin mer populära dryckesval. Veckoslutsdrickandet är fortfarande en del av den finska alkoholkulturen. Dryckesvanorna har på så sätt ändrat sig sedan 1960 – talet att det numer spridit sig mer bland kvinnor och yngre vuxna. Dock är lunch- eller annat vardagsdrickande mer ovanligt i den finska alkoholkulturen i jämförelse med andra EU-länder. (Koskinen & Virtanen, THL, 2023)

I figuren nedan följer vi registrerad konsumtion, oregistrerad konsumtion och total konsumtion mellan åren 1960 och 2022. Den registrerade konsumtionen utgör konsumtion som sker via serverings- och detaljhandelskonsumtion. Den oregistrerade konsumtionen utgör konsumtion som resandeförsäl och näthandel.

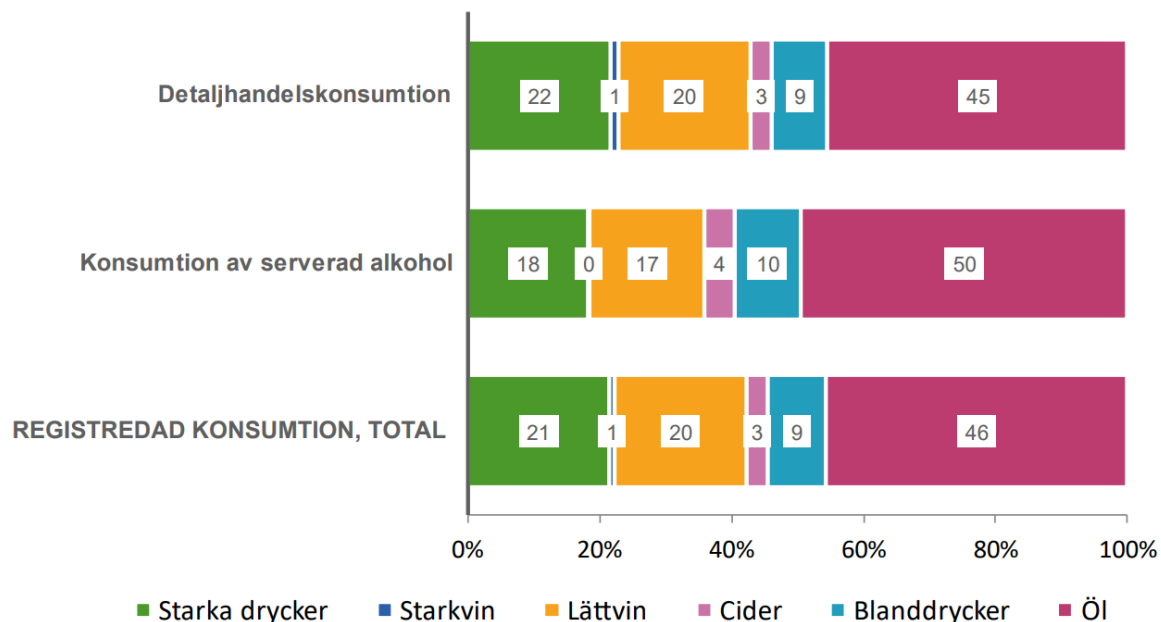
Figur. Konsumtionen av alkoholdrycker räknad i 100-procentig alkohol per invånare som fyllt 15 år 1960–2022, liter



*) Oregistrerad konsumtion: Ändring av statistikföringsätt från och med år 2000.

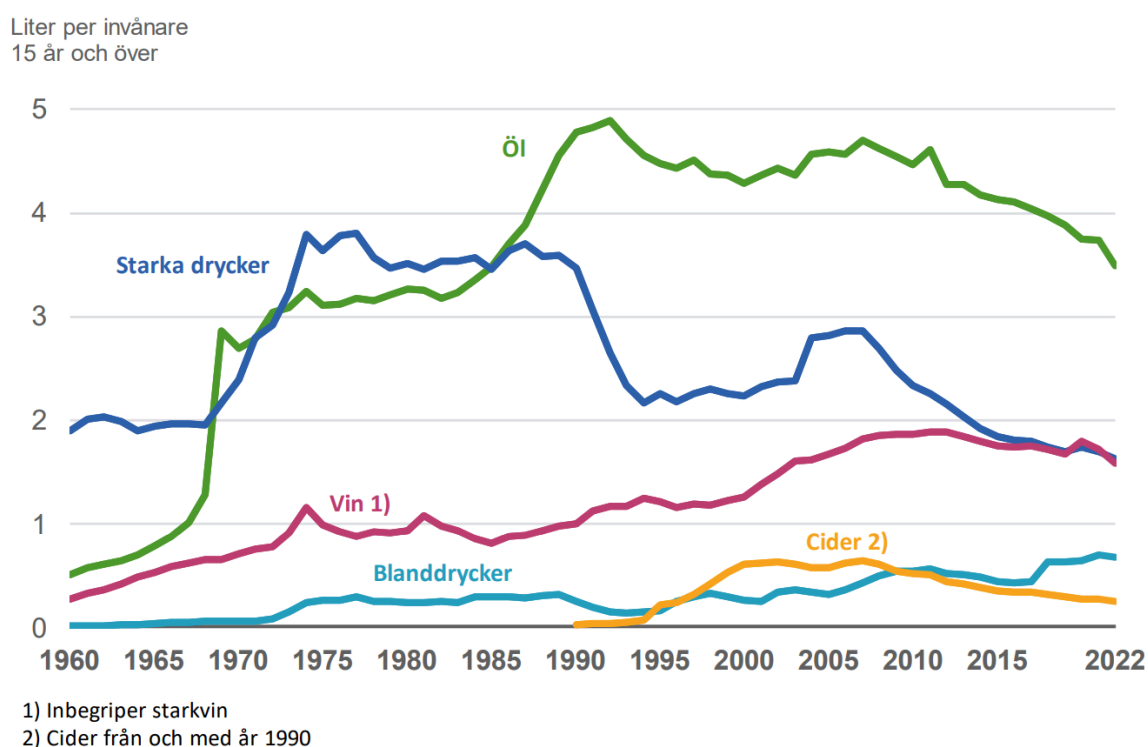
Figur 2. Konsumtionen av alkoholdrycker per invånare år 1960 – 2022. (Koskinen & Virtanen, THL, 2023)

Figuren nedan visar vilka drycke­grupper som är populärast i Finland. Öl är den absolut populäraste drycken och konsumeras allra mest. I den finska alkoholkulturen ingår även starka drycker och dessa har också en betydande roll i diagrammet. Lätta viner är något som också går åt en hel del. Starkviner, cider och blanddrycker är inte lika populära i Finland och konsumeras betydligt mindre än öl, sprit och viner.



Figur 3. Strukturen på den registrerade konsumtionen av alkoholdrycker enligt dryckes­grupp räknad i 100-procentig alkohol 2022. (Koskinen & Virtanen, THL, 2023)

I figuren nedan kan man se att mildare drycker blivit mer populära och starka dryckernas konsumtion sjunker. Försäljning av starka alkoholdrycker är mer begränsad, eftersom att produkterna endast får säljas på Alko. Mildare alkoholdrycker får även säljas i vanlig matbutik, vilket betyder att tillgängligheten är bättre. Dessutom uppbärs olika åldersgränser för produkterna. Mildare alkoholdrycker, alltså drycker med alkoholhalt under 22 %, har åldergränsen 18 år. Starkare alkoholprodukter, alltså drycker med alkoholhalt över 22 %, har åldersgräns 20 år. Ölen är dessutom billigare än starkspriten, eftersom skatterna är lägre.



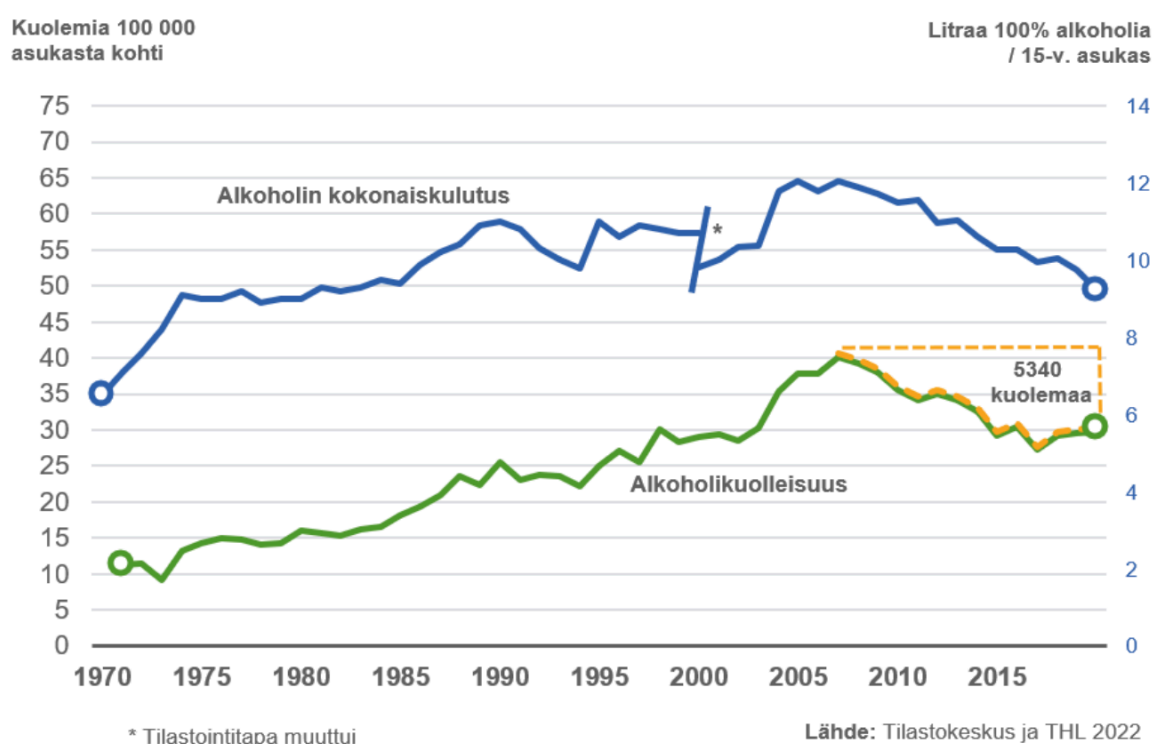
Figur 4. Den registrerade konsumtionen av enskilda alkoholdrycker räknad i 100-procentig alkohol per invånare som fyllt 15 år 1960–2022. (Koskinen & Virtanen, THL, 2023)

5.2 Alkoholskador

I Finland förljer man noggrant med befolkningens totala alkoholkonsumtion och alkoholvanor. Alkoholkonsumtion och skador relaterade till alkohol har ett starkt samband. Berusning kan leda till alkoholskador och de vanligaste typerna av skador är bråk, slagsmål och olycksfall. Akuta skador såsom olycksfall i samband med berusning har minskat drastiskt i takt med att konsumtionen har minskat. Alkoholrelaterade dödsfall har utgjort en betydande del av de totala dödsfallen bland befolkningen i arbetsför ålder. Oftast har dödsfallen berott på berusning eller förgiftning. I dagsläge

beror alkoholrelaterade dödsfallen oftare på långvarig alkoholkonsumtion, som kan orsaka bland annat leversjukdomar (THL, Skador av alkoholkonsumtion på befolkningsnivå, 2023). Andra problem som orsakas av alkoholkonsumtion är hälsoproblem, sociala problem, problem i familjelivet, arbetslivet och ekonomiska problem. Berusningstillfällen är som vanligast hos unga vuxna, alltså personer under 30 år (THL, Upplevda alkoholskador, 2023).

I figuren nedan kan man se att konsumtionen och alkoholdödligheteten följer väldigt liknande mönster och det finns helt tydligt ett samband mellan dessa. År 2007 ökade dödsfallen, men har sedan minskat i en jämn takt.



Figur 5. Antalet alkoholrelaterade sjukdomsdödsfall och alkoholförgiftningsdöd per 100 000 invånare och total alkoholkonsumtion åren 1970–2020. (Mäkelä & Niemelä, 2022)

5.3 Reseförsel och näthandel av alkoholdrycker

Reseförsel och näthandel kan också kallas också oregistrerad alkoholkonsumtion. Reseförsel är tillåtet för privatpersoner för eget bruk eller som gåva. Inom EU-länder tillämpas begränsningar för tullfri och skattefri införsel. Alkoholprodukterna som man inför i landet ska vara avsedda för privat konsumtion och inte försäljning. Som privat konsumtion räknas eget bruk, men även gåvor. Ett exempel är bröllop, födelsedagsfester eller släktfester. För liknade tillställningar får man föra in alkohol utan ersättning, eftersom det faller under

begreppet gåva och detta anses som eget bruk. Kvantitetsbegränsningar uppbärs för import av alkohol från länder utanför EU. Mängderna varierar beroende på alkoholhalt. Om man överskrider dessa bestämmelser kan detta resultera till beslagtagande eller böter. (Tulli, 2023)

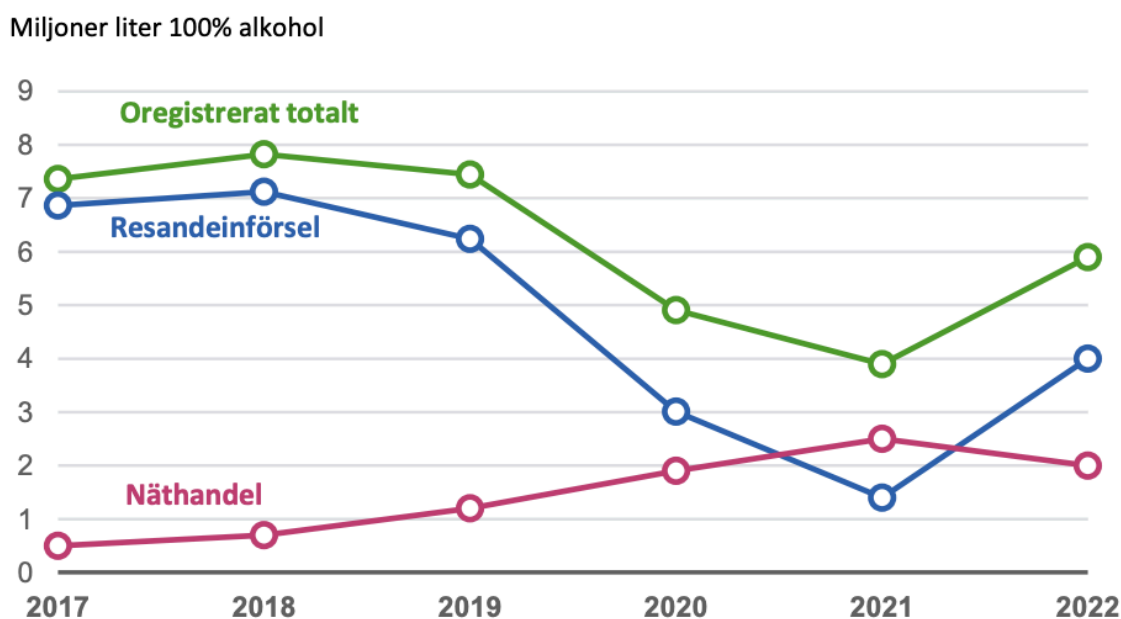
Figuren nedan visar finländarnas reseinförsel per dryckesgrupp. Öl är den populäraste dryckesgruppen och konsumeras allra mest. Mildare alkoholdrycker införs mer än starka alkoholprodukter. Totalt infördes 36,9 miljoner liter under år 2022. Ökningen var betydlig, eftersom coronarestriktionerna inte längre begränsade resande utomlands.

Resandeförseln av alkoholdrycker per dryckesgrupp 2021 och 2022, miljoner liter

Dryckeskategori	År 2021 milj. liter	År 2022 milj. liter	Förändring milj. liter	Förändring %
Öl	7,3	16,5	+9,2	+125,6
Cider och milda dryckesblandningar	3,8	9,1	+5,3	+141,1
Vin	2,9	6,6	+3,7	+128,8
Mellanprodukter (starkvin och starka dryckesblandningar)	0,4	1,0	+0,7	+184,5
Spritdrycker	1,0	3,6	+2,6	+258,7
Införsel av alkoholdrycker totalt	15,3	36,9	+21,5	+140,2
Införsel av alkoholdrycker totalt (100 % alkohol)	1,4	4,0	+2,5	+173,7

Figur 6. Resandeförsel av alkoholdrycker per dryckesgrupp. (Karlsson, THL, 2023)

Figuren nedan visar hur den oregistrerade konsumtionen sett ut mellan 2017 och 2022. Reseinförseln sjönk drastiskt år 2020. Orsaken till detta var coronarestriktioner som hindrade människor från att resa. Diagrammet visar att reseinförseln steg 2022, då coronarestriktioner inte längre uppbärs och människor igen reser mer. Näthandeln har stigit i jämn takt ända fram till år 2021, men år 2022 har det skett en ändring och diagrammet visar att näthandeln från utländska webbbutiker har sjunkit.



Figur 7. Resandeinförsel av alkohol, näthandel av alkohol från utländska webbbutiker och den sammanlagda oregistrerade alkoholkonsumtionen mätt i hundra procentig alkohol 2017–2022, miljoner liter. (Karlsson & Koskinen, THL, 2023)

Figuren nedan sammanställer statistik på varifrån det under år 2022 införts mest alkoholdrycker. Mest införsel görs från Estland, eftersom alkoholskatten i Estland är betydligt lägre än i Finland. Allra mest köps öl och lonkero från Estland. Resan mellan Helsingfors och Tallinn är relativt kort och det är lätt att köpa alkoholen för ett bättre pris i Estland och sedan lätt och smidigt hämta det till Finland. Reseförbindelserna är bra och underlättar också handeln betydligt. Införsel av alkohol från Sverige är också därför populärt.

5.4 Prisindex för alkohol

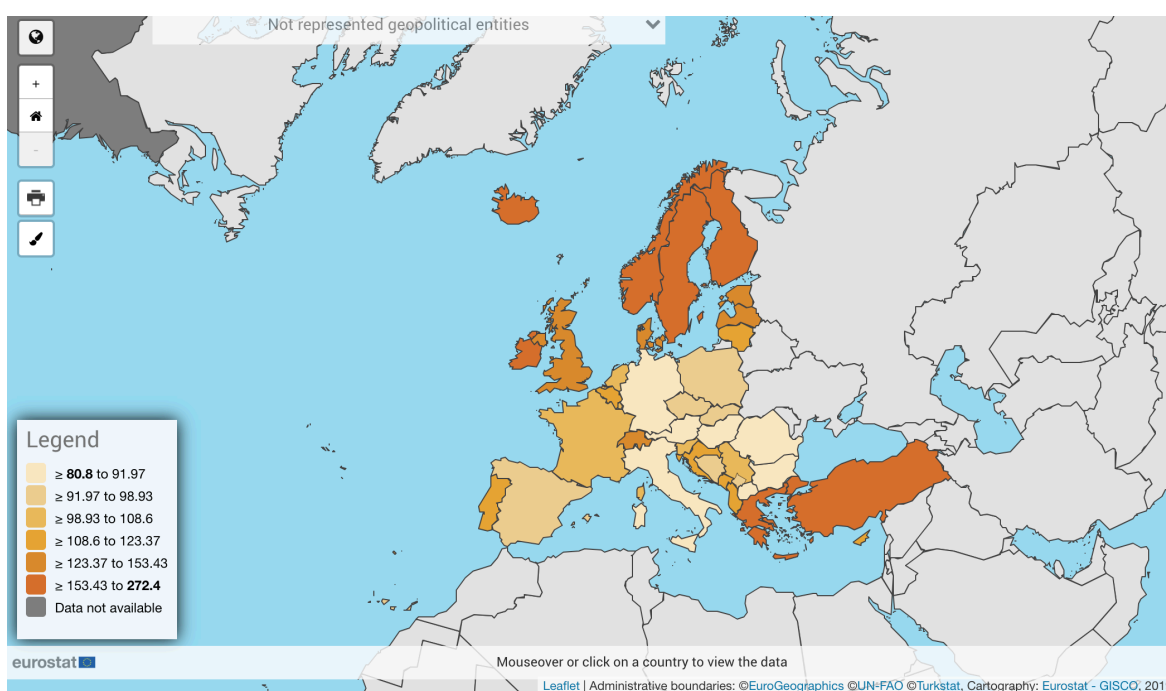
Alko meddelar att hösten prisjusteringar resulterar att alkoholpriserna i Finland stigit i genomsnitt med 0,40 procent. Dessutom förväntas priserna ytterligare förändras efter årsskiftet, eftersom regeringen har planer på att göra ändringar i alkoholbeskattningen. (Klingberg, 2023)

Enligt figuren nedan uppbärs de högsta priserna för alkoholprodukter i Finland. I Finland är priserna nästan dubbelt så höga jämfört med andra EU-länder. Figuren utgår från siffran 100, som genomsnittligt är indexet för EU-länder. Finlands index ligger på 193 och är enligt figuren det land där priserna är som högst. Ungern uppbär de lägsta priserna för alkoholprodukter och indexet ligger på 73.



Figur 10. Konsument prisnivåer för alkoholdrycker. (Europa.eu, Eurostat, 2021)

Figuren nedan visar hur prisnivåerna geografiskt ser ut i Europa. I Figur 10 tillämpas samma index som i figur 9. Som man kan se hör Finland till de länder med allra höst prisindex. Hit hör också länder som Sverige, Norge, Island och Grekland. Skandinaviska länder har överlag högre alkoholprisindex och det beror på att konsumtionen och alkoholkulturen ser annorlunda ut än i andra delar av Europa. Berusningen är något som är centralt och dessutom starkare alkoholdrycker, såsom sprit och vodka. Länder med lägre alkoholprisindex är bland annat Italien, Tyskland, och Ungern. I dessa länder uppbärs lägre skatter på alkohol, eftersom alkoholkulturen är betydligt lugnare än vad den är i t.ex Skandinavien. Berusning och andra alkoholskador är sällsyntare i dessa länder.



Figur 11. Konsument prisnivåer för alkoholdrycker. (Europa.eu, 2021)

6 Föreslagna lagändringar för alkoholprodukter 2024

6.1 Ändringar i alkoholskatten

Stadsrådet har i samband med budgetpropositionen för 2024 föreslagit att ändringar skulle ske angående alkoholskatten.

Skatten på vin och andra produkter som framställs genom jäsning, alltså produkter vars volymprocent innehåller mer än 5,5 procent alkohol, föreslås höjas med cirka 8,3 procent.

Skatten på mellanprodukterna, alltså viner med tillsatt alkohol, föreslås höjas med cirka 12,7 procent. Skatten på sprit, starka alkoholdrycker, long drink-drycker och andra dryckesblandningar, föreslås höjas med cirka 8,8 procent. Skatten på etylalkoholbaserade alkoholdrycker, vars volymprocent är högst 2,8 procent, höjs inte.

Skatten på öl föreslås sänkas med cirka 4,9 procent. Mildare öl som innehåller mindre än 3,5 volymprocent alkohol ska inte sänkas.

Den genomsnittliga punktskatten på alkoholdrycker skulle höjas med cirka 2 procent. Detta resulterar att priserna på alkoholdrycker beräknas stiga med cirka 1 procent. Dessa ändringar skulle öka skatteinkomsterna med cirka 15 miljoner euro per år. (Finansministeriet, Valtioneuvosto, 2023)

6.2 Ändringar gällande alkoholprodukter som kan säljas i matbutik

I dagens läge får endast produkter med en lägre alkoholhalt än 5,5 procent säljas i vanlig matbutik. Petteri Orpos regering har kommit med förslaget att tillåta vanliga matbutiker sälja alkoholdrycker med en alkoholhalt upp till 8 procent. Förslaget gäller ändring av 17 och 26 § i alkohollagen. Lagändringen planeras träda i kraft under våren 2024. (Valtioneuvosto, 2023)

Bakgrunden till lagförändringen handlar om att följa ett ansvarsfullt sätt på ett europeiskt sätt. Regeringen hoppas att på detta sätt kunna främja rättvisan på marknaden och minska konkurrens. (Utlåtande.fi, 2023)

Svenska Yle har publicerat en artikel om lagändringen i fråga. I artikeln behandlas åsikter kring lagändringen. Lagändringen kritiserar av bland annat av missbruksvården, på grund av saknade resurser. Ifall regeringen planerar att ändra lagen, borde samtidigt resurserna för missbruksvården öka. Lagändringen kritiserar även av Institutet för hälsa och välfärd. Experter är oroliga för ökad konsumtion av alkohol. De menar att man i Finland lyckats hålla konsumtionen tillräckligt låg på grund av den strikta alkoholpolitiken som tillämpats. Speciellt efter coronapandemin menar experterna att resurserna inom vården är dåliga. Regeringen har planer på att utreda om vinprodukter kunde säljas i matbutiker och att eventuellt alkoholmonopolet skulle slopas. (Sjöblom, 2023)

6.3 Ändringar gällande hemleverans av alkoholprodukter

Social- och hälsovårdsministeriet arbetar för tillfället för att hemleverans för alkoholprodukter skulle tillåtas. Svenska Yle har sammanställt en artikel om ämnet och manar att den potentiella lagändringen redan under nästa år kunde träda i kraft. Lagändringen skulle möjliggöra försäljning av alkoholprodukter via leveranstjänster som Wolt, Foodora, butiker, kiosker och restauranger. Alko skulle också tillåtas sälja sina produkter med hemleverans via deras egen webbsida. Lagändringen gäller alkoholprodukter som framställs genom jäsnings, som öl och cider, alltså produkter vars alkoholhalt är under 5,5 procent, men planen är att höja gränsen till 8 procent.

Ärendet behandlas för tillfället av Social- och hälsovårdsministeriet, men inget officiellt har ännu publicerats om lagändringen, meddelar chefen för avdelningen av säkerhet och hälsa på Social- och hälsovårdsministeriet. Målet är att förändringsförslaget skulle behandlas av riksdagen i vår och förhoppningsvis träda i kraft nästa höst.

I dagsläget är det möjligt att beställa alkoholdrycker från utländska webbutiker, men inte från inhemska butiker. Kari Luoto, vd för branschorganisationen Finlands Dagligvaruhandel, menar att berusnings- och ålderskontroller skulle göras på samma sätt vid hemleverans som i butikerna. Detta betyder att kundens identitet skulle kontrolleras både vid beställningstillfället och vid leveransen.

Bryggeriförbundet föreslår att det skulle finnas en maxgräns på hur mycket alkohol kunden får beställa på en och samma gång. Dessutom skulle leveranserna ske mellan klockan 9.00 och 21.00, alltså samma tidsgränser som i dagsläget tillämpas i butikerna.

Regeringens alkoholpolitik kritiserar speciellt av missbrukarvården. Experterna är oroliga för att konsumtionen ökar då alkoholprodukter blir mer lättillgängliga. (Fagerudd, 2023)

7 Övervakning

7.1 Valvira

Valvira övervakar tillstånds- och anmälningsärenden som gäller alkoholdrycker. De upprätthåller alkoholnäringsregistret Allu. Den här informationen används för att sammanställa nationell statistik om kapaciteten, försäljningen och konsumtionen. Institutet för hälsa och välfärd publicerar årligen rapporterna.

Valvira samarbetar med myndigheterna och förebygger grå ekonomi och ekonomisk brottslighet inom alkoholnäringen. Valvira övervakar tillverkare och importörer av alkoholdrycker, samt det statsägda alkoholbolaget Alko Ab:s verksamhet. (Valvira, 2022)

7.2 Tullen

Tullens uppgift är att övervaka importen av alkoholprodukter. Förtullningen beror på var produkten kommer ifrån och vem det är som ansvarar för varutransporten, säljaren eller köparen.

Personer under 18 år får inte föra in alkoholdrycker i landet. Personer under 20 år endast föra in svaga alkoholdrycker, det vill säga alkoholdrycker som är under 22 %). Alkoholdrycker över 80 % får inte föras in i landet utan specialtillstånd. (Tulli, 2022)

7.2.1 Alkoholinköp från ett annat EU-land

Om man som privatperson beställer alkoholprodukter för eget bruk från ett annat EU-land är det fråga om ett distansköp eller distansförsäljning. Det som skiljer dessa två från varandra är beroende på vem som är skyldig att ordna transporten av produkterna. Om du ordnar varutransporten själv är det fråga om ett distansköp och om försäljaren ordnar transporten är det frågan om distansförsäljning.

Distansköp: Som privatperson som står för varutransporten själv är du skyldig att betala punktskatt på alkoholdrycker och dryckesförpackningar. Du bör därför lämna in en förhandsanmälan och betala en säkerhet för alkoholskatten till Skatteförvaltningen. Dessutom ska du lämna in en förhandsanmälan om punktskatten på dryckesförpackningar, men ingen säkerhet behövs här. Sedan ska du lämna in skattedeklarationerna och utgående från den säkerheten du betalat betalas alkoholskatten.

Distansförsäljning: Om säljaren ordnar transporten behöver du inte som köpare ta hand om skatterna. Om det är frågan om distansförsäljning är alltid säljaren skatteskyldig. (Vero, 2023) (Vero, 2023)

7.2.2 Alkoholinköp från ett land utanför EU

Om du beställer alkohol från ett land utanför EU måste en tullklarering göras. I samband med detta ska du betala mervärdesskatt, eventuell tullavgift och punktskatter för alkoholdrycker och dryckesförpackningar.

Om du beställer alkohol från ett land som hör till EU:s tullområde, men inte skatteområde bör produkterna förtullas. I samband med förtullningen betalas mervärdesskatt, punktskatter för alkoholdrycker och dryckesförpackningar, men man behöver inte betala tullavgift.

7.3 Alko

Alko Ab är statligt ägt och har monopol på försäljning av starkare alkoholdrycker i Finland. Alko Ab startade sin verksamhet 1932, efter förbudslagen i Finland som varade under åren 1919 - 1932.

Import av brännvin hade varit förbjudet redan sedan 1811. Förbudslagen trädde i kraft den 1 juni 1919. Direkt efter att lagen trädde i kraft blev det problem med smuggling av alkohol och tullen fick massor med jobb i och med detta. (Tulli, Förbudslagen, 2020)

Förbudslagen medförde allvarliga samhällsliga problem, eftersom det var omöjligt att fullt övervaka allting. Miljoner av liter kom förbi myndigheterna och in i landet. Det blev väldigt dyrt för staten och resurser fanns helt enkelt inte för att fortsätta, därför beslutade man om att avstå förbudet och den 5 april 1932, sedan sköttes försäljningen av starkare alkoholprodukter via Alko Ab. (Kuusi;Hannukainen;& Niskanen, 2019)

8 Nedsättning för småbryggerier i Finland

I Finland finns omkring 100 småbryggerier, som är berättigade till nedsättningarna av skatterna. Staten vill stöda lokal produktion av öl och vill kompensera kostnadsskillnaderna mellan stora och små bryggerier. (Finansministeriet, Skattereduktion för småbryggerier, 2022)

Småbryggerierna har möjlighet till nedsättning av accis på alkohol- och alkoholdrycker. Accis på alkoholdrycker nedsätts enligt 9 § 1 mom. i alkoholaccislagen. Kriterierna är nedsättning är följande och räknas ut på basen av kalenderår;

- 1) 50 procent då ölproduktionen är högst 500 000 liter
- 2) 30 procent då ölproduktionen är mellan 500 000 och 3 000 000 liter
- 3) 20 procent då ölproduktionen är mellan 3 000 000 och 5 500 000 liter
- 4) 10 procent då ölproduktionen är mellan 5 500 000 och 10 000 000 liter

8.1 Förutsättningar för nedsättning

Det finns en del förutsättningar för att ett mindre bryggeri ska vara berättigade till nedsättning av accis på alkohol- och alkoholdrycker. Det är Skatteförvaltningen som övervakar det här och avgör om bryggeriet berättigas nedsättningen.

8.1.1 Ägande

Ägarförhållandet är en sak som granskas. Bryggeriet får inte vara rättsligt eller ekonomiskt beroende av ett annat bryggeri, exempelvis kan bryggeriet inte äga ett annat bryggeri eller ha gemensamma ägare.

8.1.2 Ledning

Ledningen av bryggeriet beaktas också. Mellan bryggerier får inte samma person eller personer fungera som beslutsfattare, exempelvis verkställande direktör, styrelsemedlem eller annan ledande ställning.

8.1.3 Övriga faktorer

Andra faktorer som kan påverka Skatteförvaltningens beslut är t.ex. delägaravtal, lån eller delägarlån av bryggeribolaget.

Skatteförvaltningen granskar även om bryggerierna har fysisk avskildhet. Här granskas om bryggerierna använder samma utrymmen och om de är registrerade på samma adress.

Ett bryggeri som håller på med licenstillverkning, t.ex. säljer produkter med patent, varumärken eller modeller kan inte få nedsättning.

Bryggerier får samarbeta, men det gäller att vara noga hur samarbetet utförs, eftersom risken för att förlora nedsättningen finns. Produktions- eller verksamhetsmässigt samarbete är godtagbart, t.ex. då det gäller anskaffning av råvaror och tillbehör som behövs vid tillverkningsprocessen och marknadsföringen. En förutsättning är att samarbetande bryggerier inte sammanlagt får överskrida 15 000 000 liter under kalenderåret. Bryggerierna får inte heller under samarbetsförhållanden vara rättsligt eller ekonomiskt beroende av varandra. (Vero, Nedsättning för småbryggerier i Finland, 2021)

8.2 Potentiella lagändringar om ölskatten som påverkar bryggerier

Panimoliitto har publicerat en artikel om regeringens förslag till att sänka ölskatten. För bryggeribranschen är detta förstås positivt, men detta upplevs fortfarande som en otillräcklig åtgärd. Den föreslagna lagändringen är ett steg i rätt riktning, men trots detta har Finland fortfarande den högsta ölskatten i EU.

Lagstiftningen borde uppbära samma skatt på olika dryckesgrupper, så att alla produkter med samma styrka skulle ha samma skatt. I dagsläget är de olika dryckesgrupperna ojämlika mot varandra.

Den lilla sänkningen av ölskatten är inte tillräckligt betydande, eftersom alkoholskatten på vin och sprit höjs. Höjda skatter oroar förstås också bryggerierna. Finlands höga alkoholskatt uppmuntrar konsumenter att hämta drycker från t.ex. Estland, där skattenivån är betydligt lägre än i Finland. Det är synd att den inhemska försäljningen minskar och ersätts av import samt inköp från utländska nätbutiker. (Panimoliitto, 2023)

Bryggeribranschen borde utvecklas betydligt menar Panimoliitto. Branschen förväntar sig förändringar som skulle stöda tillväxt och utveckling av den inhemska dryckesindustrin. Hemleveranser skulle vara mycket betydande för den inhemska dryckesindustrin och skulle erhålla miljontals euro i skatteintäkter. I dagsläget är det inte lagligt för finländska företag att leverera alkoholprodukter hem till konsumenter, men import och köp från utländska företag tillåter detta. Det här kritiserar av inhemska bryggerier, eftersom det skapar orättvisa mellan inhemska och utländska producenter. Finlands alkoholskatt är betydligt högre i jämförelse med andra EU-länder. (Panimoliitto, 2023)

9 Undersökning

9.1 Intervjuer med mikrobryggerier

Till min undersökning ville jag ta reda på hur alkohollagstiftningen och främst beskattningen påverkar småbryggerier i Finland. Jag har valt att intervjua företagare inom bryggeribranschen och be dem berätta om sin verksamhet. Jag valde att intervjua Kimito Brewing och Hanko Brewing. Båda bryggerierna hör till småbryggerier, eller mikrobryggerier, som de även kallas. Den lokala produktionen är något som är centralt för de båda bryggerierna. Under intervjuerna får de fritt berätta hur deras verksamhet påverkas av den finska alkoholpolitiken och beskattningen.

9.2 Kimito Brewing

Kimito Brewing intervjuades om frågor kring småbryggerier i Finland. I intervjun går vi igenom verksamheten, produktionen och beskattningen av produkterna med ägaren av bolaget. I slutet av intervjun tas också upp olika lättnader småbryggerier har möjlighet att få.

Kimito Brewing bedrivs av ett par och de gör allting själva. Jonas som gav intervjun sa att han redan som 18 åring börjat jobba med alkohol. Kimito Brewing är ett bryggeri som producerar milda alkoholdrycker. Verksamheten startade år 2016. Bolaget hör till ”den andra vågen” av småbryggerier i Finland och kan därför kallas ett medelåldersbryggeri. Företaget hör till mikrobryggerierna i Finland och de producerar mellan 300 000 och 500 000 liter per år. Med mikrobryggeri avses ett bryggeri som producerar produkter med hantverksmässiga metoder. Produktionsvolymerna är också i regel mindre.

Produkterna säljs i vanlig matbutik, på Alko, på båtarna och på restauranger. Verksamheten är säsongbetonad och det är på sommaren som det går åt allra mest produkter. Målet är att sälja allt som produceras och det är något som bolaget varje år har lyckats med. Produkterna produceras på Kimitoön. Maltkornen köps in, men sedan sker produktionen helt och hållet av dem själva. Processen tar cirka 3-8 veckor och tiden beror på vilken produkt som framställs. Sedan kolsyras produkterna och flaskas.

Kimito Brewing är ett mikrobryggeri vilket betyder att de får nedsättning av skatter. Mikrobryggerier behöver inte betala punktskatt för dryckesförpackningar och de får en nedsättning på 50 procent av alkoholskatterna, eftersom deras produktion är under 500 000 liter per år. Företagaren menar att detta nog har stor betydelse för dem och utan denna lättnad skulle verksamheten inte snurra.

Småbryggerier och småproducenter har blivit väldigt populärt på sistone. Trenden kommer från USA och till Finland har den kommit några år senare. Människor är nuförtiden alltmer intresserade av lokala produkter och av hantverksprodukter. Idag finns det många småbryggerier och många företag har lockats av tanken att starta sitt eget bryggeri. Jag frågade företagaren om han tror att skattelättnaden är något som kan locka företag att starta sitt eget, men han menar ändå att skattelättnaderna knappast är något som lockar fler att börja med den här typen av verksamhet. Det är nog ändå viktigt att ha viss kännedom om produkterna innan man börjar.

På sommaren är skärgården full av folk och det är då som försäljningen blomstrar. Mycket av försäljningen sker via restauranger, men också matbutiker och Alko är viktiga.

Produkterna säljs också på restauranger och butiker på andra orter, t.ex. i Åbo och Helsingfors. Försäljningen på de andra orterna är viktig speciellt på vinterhalvåret då det inte är säsong.

9.3 Hanko Brewing

Hanko Brewing ställde också upp på en intervju gällande mikrobryggerier i Finland. Under intervjun ombads bolaget berätta om sin verksamhet. Under intervjun diskuterades även produktionen av produkterna och framtidsplaner för verksamheten. I slutet av intervjun ombads företagaren berätta om sina egna tankar kring beskattningen av deras produkter.

Hanko Brewing startade sin verksamhet hösten 2021 i samband med att de hittade en passlig lokal. Bolaget hör till ”den andra vågen” av småbryggerier i Finland. Bolaget bedrivs av tre personer; far och son och dessutom en kompis som sköter om själva produktionen av ölen. Bryggeriet befinner sig i Östra hamnen i Hangö. Till lokalen hör även en liten bar och en terrass. Så gott som alla produkter säljs i den här lokalen, vilket betyder att bolaget undviker logistik. Produkterna har ibland sålts på olika restauranger, men fokuset har hållits på deras egen lokal.

Produktionen av produkterna sker i Hangö. Alla skeden av produktionen sker i deras eget bryggeri i Östra hamnen. Bolaget använder endast premium-råvaror vid framställning av sina produkter. Produktionsvolymerna är så pass små, så att kostnaderna inte påverkas alltför mycket. Företagaren menar att om det är frågan om ens lite större produktionsvolym är det inte alltid möjligt att använda dyrare råvaror. Hanko Brewing har velat hålla fast vid mindre produktionsvolym, för att hålla kvaliteten så bra som möjligt. Bäst före datum är något som bolaget är väldigt noga med och för att t.ex. få sälja sina produkter i S-gruppen eller K-gruppen skulle bäst före datumet måsta vara över ett år. I dagens läge är inte det möjligt och företagaren menar även att kylkedjan är något som är jätteviktigt för honom. Produkterna rekommenderas att alltid förvaras i kallt och kylkedjan ska helst inte brytas. Det här är också något som inte skulle fungera om bolaget valde att sälja sina produkter i vanlig matbutik.

Försäljningen av produkterna är väldigt säsongbetonad och på sommaren fyrdubblas försäljningen. Hanko Brewing är ett mikrobryggeri och producerar under 200 000 liter om året, vilket betyder att de får 50 procent nedsättning av alkoholskatten. För att få 50 procent nedsättning ska produktionsvolymen vara under 500 000 liter om året, så beskattningsmässigt finns det ännu möjlighet att öka produktionsvolymerna. Meningen är

ändå att sälja alla produkter för att undvika svinn och dessutom hålla en hög kvalitet på produkterna.

I slutet av intervjun ombads företagaren berätta om hur han upplever lättnaderna i beskattningen. Företagaren menar att nedsättningarna i beskattningen nog är betydande för deras verksamhet, men kanske den ändå syns bättre då det är frågan om större produktionsvolymmer. Detta är ett bra system för att jämna ut kostnadsskillnaderna mellan stora och små bryggerier. På det här sättet kan staten stöda lokal produktion och mindre producenter.

Beskattningsmässigt känner han sig nöjd med lagstiftningen vi har i Finland, men t.ex. möjligheten till näthandel skulle vara mer betydande för att kunna expandera verksamheten. Nuförtiden är det så lätt att beställa hem alkoholprodukter från utlandet, men inom Finland är det ännu olagligt. Hemleveranser är också något som skulle gynna småproducenter, men där kommer också lagen emot. Företagaren menar att näthandel och hemleveranser skulle öka produktionsvolymerna och staten skulle gynnas av att få skatt på försäljningen.

10 Analys

10.1 Teori

I Finland uppbärs flera olika skatter på alkoholprodukter. I arbetet utreds steg för steg hur beskattningen ser ut och hur olika faktorer påverkar alkoholpolitiken i Finland. Arbetet klargör vilka produkter som beskattas och hur mycket. Skatten betalas då produkterna importeras till Finland eller då de frisläpps för konsumtion. Beskattningen är beroende på produktens alkoholhalt. Samtliga alkoholprodukter har olika alkoholhalt och är indelade i produktgrupper. Skatten bestäms enligt produktgrupp, etylalkoholhalt och mängd.

Arbetet beskriver accisbeskattningens syfte och varför denna typ av beskattning uppbärs av de olika EU-länderna. Accisbeskattning tillämpas för att främja allmän hälsa, minska konsumtion av skadliga produkter och samla intäkter till staten. Skatteintäkterna för alkoholprodukter används för flera olika ändamål, såsom hälso- och sjukvård samt ordning och säkerhet.

I arbetet räknas även upp samtliga skatter som uppbärs på alkoholprodukter. Skatten är uppdelad i punktskatt, punktskatt på dryckesförpackningar och mervärdesskatt. Punktskatter tillämpas på basis av konsumtion för en produkt. Punktskatter är indirekta skatter, vilket

innebär att skatten är medräknad i produktens pris. Genom att sätta punktskatter på produkter kan man påverka och delvis styra konsumtionen av en viss produkt. Det finns produkter som kan ha en negativ inverkan på omgivningen eller individen och kan därför ha ett högre pris, eftersom priset innehåller en punktskatt. Alkohol är en produkt som anses skadlig för både individen och samhället och bör därför vara dyrare och innehålla punktskatt. På det här viset kan staten delvis styra konsumtionen av alkoholprodukter och på så sätt också se till att minimera riskerna. I Finland uppbärs också punktskatter på dryckesförpackningar. Det här är en nationell punktskatt och den tillämpas för att styra konsumtionen av dryckesförpackningarnas negativa inverkan på miljön. Punktskatten för dryckesförpackningar betalas av både tillverkare, importörer och förpackare av dryckesförpackningar. Punktskattens mängd är 51 cent per liter färdig dryck. Förpackningarna kan vara exempelvis av plast, aluminium eller glas. Slutligen uppbärs också mervärdesskatten på alkohol i Finland. Skattesatsen är 24 % och gäller för alla typer av alkoholhaltiga drycker, inklusive öl, vin, sprit och andra alkoholdrycker.

Slutet av den teoretiska delen går in på småbryggerierna i Finland. Staten vill stöda lokal produktion av öl och vill kompensera kostnadsskillnaderna mellan stora och små bryggerier, därför tillämpas nedsättningar av skatter för mindre bryggerier. Kriterierna är nedsättningar i beskattningen räknas ut på basen av kalenderåret. Bryggerier som producerar högst 500 000 liter per kalenderår är berättigade till en nedsättning på 50 procent. Bryggerier som producerar högst 3 000 000 liter per kalenderår är berättigade till en nedsättning på 30 procent. Bryggerier som producerar högst 5 500 000 liter per kalenderår är berättigade till en nedsättning på 20 procent. Bryggerier som producerar högst 10 000 000 liter per kalenderår är berättigade till en nedsättning på 10 procent. Det finns en del förutsättningar för att mindre bryggerier ska vara berättigade till nedsättning av accis på alkohol- och alkoholdrycker. Skatteförvaltningen granskar det här och främst ägandeavtal och ledning är det som avgör om bryggerier berättigas nedsättningen.

10.2 Alkoholkonsumtion

Arbetet behandlar även ämnet alkoholkonsumtion i Finland. I Finland tillämpas sträng alkohollagstiftning, bland annat höga alkoholskatter och försäljningsrestriktioner. Den stränga lagstiftningen tillämpas för att hålla konsumtionen tillräckligt låg, så att även alkoholskador skulle hållas så låga som möjligt. I Finland konsumerades år 2022 8,9 liter hundraprocentig alkohol per invånare som fyllt 15 år. Berusning är något som har en betydande roll för finska dryckesvanor. Starka alkoholdrycker såsom vodka och sprit

konsumeras mycket av finländare. Arbetet innehåller statistik och motiveringar från hälsoaspekter varför accisbeskattning tillämpas och varför den finska lagstiftningen uppbär betydligt högre skatter på alkoholen i jämförelse med andra länder i Europa. Arbetet är sammanställt av figurer som visar under en längre tidsfrist hur alkoholkonsumtionen utvecklats. Konsumtionen sjunker hela tiden och mildare drycker blir alltmer populära. Till den totala konsumtionen hör registrerad och oregistrerad konsumtion. Den registrerade konsumtionen består av produkter som köps i butik eller på restaurang. Den oregistrerade konsumtionen består av reseinförsel och näthandel från utlandet. I arbetet jämförs prisindex i Europa, vilket också påverkar reseinförsel och näthandel till Finland.

Stadsrådet har i samband med budgetpropositionen för 2024 föreslagit ändringar för alkoholskatten. Bakgrunden till dessa ändringar är att liberalisera alkoholpolitiken i samma riktning som i övriga EU-länder. Regeringen hoppas att på detta sätt kunna främja rättvisan på marknaden och minska konkurrens. Ändringarna skulle dessutom öka skatteinkomsterna med cirka 15 miljoner euro per år. Lagändringen kritiserar av bland annat missbruksvården, på grund av saknade resurser. Ifall regeringen planerar att ändra lagen, borde samtidigt resurserna för missbruksvården öka. Lagändringen kritiserar även av Institutet för hälsa och välfärd. Experter är oroliga för ökad konsumtion av alkohol. De menar att man i Finland lyckats hålla konsumtionen tillräckligt låg på grund av den strikta alkoholpolitiken som tillämpats. Lagändringarna skulle gynna bryggeriverksamheten och småproducenter. Lagändringar skulle vara väldigt betydande, eftersom hemleveranser skulle öka försäljningen betydligt och ge betydligt fler möjligheter för företagare inom branschen. Möjligheten att sälja starkare öl i butiker kunde också gynna bryggerierna, eftersom produkternas synlighet skulle öka då de kunde säljas på fler ställen än bara på Alko.

Övervakningen av försäljningen av alkoholprodukter är något som följs väldigt noga med i Finland. Valvira övervakar tillstånds- och anmälningsärenden som gäller alkoholdrycker. Den här informationen används för att sammanställa nationell statistik om kapaciteten, försäljningen och konsumtionen. Valvira samarbetar med myndigheterna och förebygger grå ekonomi och ekonomisk brottslighet inom alkoholnäringen genom att övervaka tillverkare och importörer av alkoholdrycker, samt det statsägda alkoholbolaget Alko Ab:s verksamhet. Försäljningen av alkoholprodukter som sker utanför Finland bör också övervakas och det är tullens uppgift att övervaka importen av alkoholprodukter. Förtullningen beror på var produkten kommer ifrån och vem det är som ansvarar för varutransporten det vill säga säljaren eller köparen. Skatteförvaltningen följer också med försäljningen av alkoholprodukter både inom Finlands gränser, också import från EU-länder och länder

utanför EU. Beskattningen skiljer sig om det är frågan om distansköp eller distansförsäljning. Annat som påverkar beskattningen är från vilket land produkter anländer eller skickas, om det är ett land inom EU eller utanför EU. I Finland har Alko Ab monopol på försäljningen av starkare alkoholprodukter, Alko Ab är statligt ägt och startade sin verksamhet 1932, efter förbudslagen i Finland som varade under åren 1919 - 1932. Förbudslagen medförde allvarliga samhälleliga problem och det fanns inte resurser för att fortsätta, därför beslutade man om att avstå lagen och den 5 april 1932. Efter det skötte Alko Ab försäljningen av starkare alkoholprodukter.

10.3 Undersökning

Undersökningen genomförs med stöd av experters kommentarer och tankar i form av publicerade artiklar och intervjuer. I arbetet har sammanställts dessa tankar, åsikter och argument som experter delat med sig fakta och statistik som stöder dessa argument. Arbetet innefattar statistik över konsumtionen och analyserar sambandet mellan konsumtionen och lagstiftningen. Till undersökningen hör även beskattningen av småbryggerier i Finland. Arbetet söker svar på hur företagare upplever beskattningen och lagstiftningen och behandlar deras kommentarer och åsikter kring ämnet. Undersökningen har utförts i form av intervjuer. Jag har intervjuat företagare inom bryggeribranschen och jag söker svar på frågor gällande nedsättningar i beskattningen och hur det påverkar företagare och deras verksamhet. Företagarna tar även ställning till de potentiella lagförändringarna.

De potentiella lagförändringarna ligger som grund för undersökningen. Alkoholkonsumtionen har förändrats under en längre tidsfrist och man kan se att konsumtionen helt tydligt minskar. Statistiken visar hur konsumtionen utvecklats genom åren och eftersom det skett förändringar, så anser också regeringen att lagändringar borde ske. De potentiella lagändringarna delar dock åsikter. Regeringen vill efterlikna en mer europeisk lagstiftning gällande alkoholprodukter och man vill även efterlikna en mer europeisk stil gällande konsumtionen, vilket innebär att man konsumerar mildare alkoholdrycker. Alkoholkulturen i Finland innefattar starkare alkoholdrycker och berusning, till skillnad från en mer europeisk stil där berusning inte är central och man helt enkelt konsumerar mildare drycker. Staten har lyckats styra konsumtionen genom stränga försäljningsrestriktioner, såsom monopolförsäljning av starkare alkoholdrycker. Finländarnas konsumtion har helt tydligt ändrats under åren och nuförtiden går man mot en alltmer europeisk stil även i Finland. Regeringen anser därför att man kunde lätta på tyglarna lite och aningen liberalisera alkoholpolitiken. Detta delar förstås åsikter och t.ex. experter

inom hälso- och sjukvården är oroliga för att resurserna inte kommer att räcka till. Genom att tillämpa en sträng lagstiftning har man lyckats minska alkoholkonsumtionen och kostnader som är relaterade till alkoholkonsumtion. Ifall lagstiftningen liberaliseras finns det risk för att konsumtionen ökar. Experterna menar att man då också måste satsa på resurser för bland annat hälso- och sjukvården.

Den sista delen av undersökningen genomförs genom en kvalitativ undersökning med hjälp av intervjuer med företagare inom branschen. Intervjun handlar om mikrobryggeriers verksamhet, lokal produktion och beskattningen av deras produkter. Företagarna har fritt berättat om sin verksamhet och hur de har startat upp verksamheten. Under intervjuerna har diskuterats hur den lokala produktionen ser ut steg för steg och det har visat sig att all produktion sker i deras egna bryggerier, alltså lokalt. Företagarna upplever nedsättningarna i beskattningen som mycket betydande för deras verksamhet. Detta är ett bra system för att jämna ut kostnadsskillnaderna mellan stora och små bryggerier. På det här sättet kan staten stöda lokal produktion och mindre producenter. Under intervjuerna diskuterades även de potentiella lagändringarna och hur företagarna upplever dessa. En lägre alkoholskatt är förstås något positivt, men sänkningen av alkoholskatten på öl är trots allt fortfarande ganska låg om man jämför med övriga länder i Europa. Lagstiftningen går från företagarnas synvinkel mot rätt riktning, men det borde ske större förändringar för att det skulle vara betydande för verksamheten och om man ville jämna ut konkurrens mellan andra länder i Europa. Hemleverans för alkoholprodukter är något som också skulle gynna företagarna. I dagsläge går det att beställa produkter utanför Finlands gränser hem och detta skapar förstås orättvisa mot finska företag. Staten skulle också gynnas ifall hemleveranser skulle tillåtas, eftersom man på så sätt kunde beskatta försäljningen. För företagarna skulle också försäljningen och försäljningsvolymerna öka.

11 Kritisk granskning

I den kritiska granskningen av arbetet kommer studiens validitet och reliabilitet framföras. Jag har undersökt om skatter i Finland upplevs som rättvisa eller orättvisa. Skulle Finland borda tillämpa en mer liberal och europeisk lagstiftning gällande alkoholprodukter? Jag har genom olika källor sammanställt argument för och emot lagändringar och liberaliserande av alkohol. Jag har dessutom genomfört en intervju med företagare inom bryggeribranschen och diskuterat deras verksamhet och hur lagstiftningen påverkar dem.

Undersökningens reliabilitet betyder att man granskar hur tillförlitliga data man samlat in. Validitet i sin tur innebär hur väl man kunnat sammanställa fakta man samlat in till ett slutligt resultat (Rask & Sandström, 2021). Jag har hittat argument och åsikter från olika aspekter såsom t.ex. hälsoaspekter, ekonomiska aspekter, politiska aspekter och historiska aspekter. Jag har samlat data från tillförlitliga källor och dessutom sammanställt intervjuer med småbryggerier.

I arbetet ville jag steg för steg berätta hur alkoholprodukter beskattas i Finland. Arbetet består av en teoretisk del som sammanställer hur produkterna beskattas och vilka skatter som tillämpas på alkoholprodukter. Arbetet innehåller även en undersökning och en analys gällande utvecklingen av alkoholkonsumtionen och alkohollagstiftningen. Arbetet börjar med den teoretiska delen, där det berättas om de olika skatterna som uppbärs och hur de räknas ut. I den här delen tas även upp import av alkohol och hur beskattningen påverkas i dessa fall. Alkoholpolitiken är ett hett ämne hos den nya regeringen. I budgetpropositionen för 2024 föreslås ändringar i alkoholbeskattningen. Alkoholpolitiken verkar helt tydligt liberaliseras i Finland och man vill gå mot en mer europeisk stil. Arbetet knyter ihop alkoholkonsumtionens utveckling med historien bakom lagstiftningen. Meningen är att lyfta upp problemen som Finland haft och fortfarande har, samtidigt som läget blivit mycket bättre och konsumtionen minskat. Det finns delade åsikter kring liberalisering av alkohol och dessa åsikter tas även upp i arbetet och är en del av undersökningen. I den teoretiska delen ingår även beskattningen av småbryggerier i Finland och vilka lättnader de har möjlighet att få i beskattningen. Den teoretiska delen ska stöda arbetets reliabilitet och validitet. Den sammanställda teorin fungerar som grund för arbetets problemformulering, syfte och undersökning. För att genom undersökningen kunna komma till bra resultat och analyser krävs en tydlig sammanställning av bakgrunden till lagstiftningen och information om hur den ser ut i dagsläge och hur det potentiellt kommer att utvecklas.

Undersökningen genomfördes som en kvalitativ undersökning. Arbetet innehåller en intervju-del med företagare inom branschen. Intervjun handlar om bryggeriers verksamhet, produktion och deras beskattning. Intervjuerna representerar mikrobryggerierna i Finland och frågorna är ställda väldigt öppet så att företagarna hade möjlighet att berätta fritt. I fokus var ju självklart deras eget bryggeri, men under intervjun diskuterades även allmänt om småbryggerier i Finland. I det här arbetet kände jag att en kvantitativ undersökning kunde vara svårare att genomföra, eftersom jag ville hålla arbetet väldigt objektivt och kände också av etiska skäl att det inte är den bästa metoden. Jag tror också att jag fick bättre svar genom en kvalitativ undersökning där en person som är bekant med ämnet svarar på frågorna.

Arbetets undersökning analyserar varför alkohollagstiftningen eventuellt kommer att ändras och vilka för- och nackdelar som kan förekomma på grund av de potentiella lagändringarna. Detta är ett hett ämne hos den nya regeringen och det här innehållet kommer troligtvis att redan inom kort vara föråldrat. Flera nya lagändringar diskuteras i regeringen och mycket kommer att hända troligtvis redan under nästa år 2024. Här lämnar det förstås rum för eventuell vidare forskning inom ämnet. Arbetet är sammanställt av så ny information som möjligt, men lagändringarna som diskuteras är fortfarande ännu bara förslag och arbetet behandlar analyser kring ämnet. Mycket kan ännu hända och det kan vara att lagändringarna inte kommer att ske ännu under 2024.

12 Avslutning

Arbetet berättar om hur alkoholbeskattningen i Finland ser ut. Alkoholpolitiken har varit strängare än i exempelvis andra europeiska länder. Arbetet ger en inblick i finländsk historia om alkoholpolitik och förklarar från ett historiskt perspektiv varför man i Finland tillämpar en sträng lagstiftningen på alkoholprodukter. Alkoholpolitiken börjar dock liberaliseras och man vill gå mot en mer europeisk lagstiftning. Den nya regeringen jobbar för förändringar gällande alkoholbeskattning och alkoholpolitik i allmänhet. Arbetet tar upp tankar och åsikter om detta från olika synvinklar. Åsikterna är väldigt delade och arbetet tar upp för- och nackdelar med dessa potentiella förändringar.

I Finland uppbärs flera skatter på alkoholprodukter; punktskatt för alkohol, punktskatt för dryckesförpackningar och mervärdesskatt. Punktskatterna uppbärs för att kunna påverka och styra konsumtionen av alkoholprodukter, eftersom de anses skadliga. Punktskatten på alkohol uppbärs för att inte alkohol skulle säljas i alldeles för stora mängder, eftersom det är skadligt för individen själv, men också för samhället. Många olycksfall sker på grund av alkohol och att människor är berusade. Detta är även dyrt för samhället, eftersom sjukvård och annan myndighetshjälp kan behövas vid sådana tillfällen.

Liberaliseringen av alkohol väcker oro hos hälso- och sjukvården, men samtidigt skulle lagändringarna gynna finländska bryggerier och producenter. Konsumtionen av alkohol har minskat under de senaste åren. Hälso- och sjukvården menar att en faktor som har lett till detta är vår stränga lagstiftning. Samtidigt tycker regeringen att lagstiftningen kunde liberaliseras, eftersom konsumtionen har minskat och att vi därför kunde tillämpa en liberalare lagstiftning. I övriga EU-länder tillämpas inte lika stränga lagar och ändå fungerar

alkoholpolitiken. Liberalare lagstiftning skulle jämna ut konkurrensen mellan bolag och skulle dessutom hämta in mer skatteintäkter.

Syftet var att sammanställa ett arbete där det går igenom alla skatter som uppbärs på alkoholprodukter och varför man följer det här systemet i Finland. Arbetets mening är att väcka tankar och funderingar hos läsaren och berätta om historien som ligger bakom lagstiftningen. Ändå verkar det som att regeringen vill liberalisera alkoholpolitiken och vill främja alkoholhandel, speciellt den inhemska. Arbetet går även därför in på nedsättningar av accis på alkohol- och alkoholdrycker för småbryggerier, eftersom dessa faktiskt tillämpas i lagstiftningen och staten vill understöda den lokala ölproduktionen. Detta stärker också arbetets syfte där man undersöker om bryggeribranschen känner att alkoholbeskattningen är rättvis eller orättvis. Under intervjuerna har även diskuterats alkoholpolitik och hur en liberalare lagstiftning skulle gynna bryggeribranschen och den inhemska handeln.

13 Källförteckning

Europa.eu. (2021). Hämtat från

https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/PRC_PPP_IND_custom_1223809/bookmark/map?lang=en&bookmarkId=2797675f-2f94-4713-9973-ffd9a0cbcf0

Europa.eu. (den 30 8 2021). Hämtat från Eurostat:

<https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/ddn-20210830-1>

Europeiska kommissionen. (2020). Hämtat från [https://taxation-](https://taxation-customs.ec.europa.eu/taxation-1/excise-duties_sv?etrans=sv)

[customs.ec.europa.eu/taxation-1/excise-duties_sv?etrans=sv](https://taxation-customs.ec.europa.eu/taxation-1/excise-duties_sv?etrans=sv)

Fagerudd, V. (den 20 10 2023). *Svenska Yle*. Hämtat från <https://svenska.yle.fi/a/7-10043871>

Finansministeriet. (2014). *Punktskatter*. Hämtat från <https://vm.fi/-/punktskatt-1>

Finansministeriet. (2022). *Skattereduktion för småbryggerier*. Hämtat från

<https://vm.fi/sv/alkoholbeskattningen>

Finansministeriet. (den 9 10 2023). *Valtioneuvosto*. Hämtat från

<https://valtioneuvosto.fi/sv/-/10623/budgetpropositionen-for-2024-sa-har-andras-beskattningen>

Finlex. (den 29 12 1994). <https://www.finlex.fi/>. Hämtat från

<https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1994/19941471>

Kantar. (2023). Hämtat från THL:

https://thl.fi/documents/189926/9873687/Alkoholijuomat_2022_matkustajatuonti_Kantar.pdf/4d8c1bda-ed3a-77e8-a957-e9fa7d878fdd?t=1679312115805

Karlsson, T. (den 20 3 2023). Hämtat från THL: [https://thl.fi/sv/web/thlfi-](https://thl.fi/sv/web/thlfi-sv/statistik-och-data/statistik-efter-amne/alkohol-droger-och-beroende/alkohol/resandeforseln-av-alkoholdrycker)

[sv/statistik-och-data/statistik-efter-amne/alkohol-droger-och-beroende/alkohol/resandeforseln-av-alkoholdrycker](https://thl.fi/sv/web/thlfi-sv/statistik-och-data/statistik-efter-amne/alkohol-droger-och-beroende/alkohol/resandeforseln-av-alkoholdrycker)

Karlsson, T., & Koskinen, H. (den 28 2 2023). *THL*. Hämtat från

<https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/146178/Resandeforseln%20och%20narcotika%20handeln%20av%20alkoholdrycker%202022.pdf?sequence=5&isAllowed=y>

Klingberg, L. (den 29 9 2023). *HBL*. Hämtat från Alkoholpriserna stiger – så mycket billigare är vinflaskan i Sverige och Estland:

<https://www.hbl.fi/artikel/e9f04b8a-f38f-50cc-84e1-fcfc475d9960>

Koskinen, H., & Virtanen, S. (den 10 5 2023). Hämtat från THL:

<https://thl.fi/documents/189926/9873687/Konsumtion+av+alkoholdrycker+2022+figurer.pdf/0a471e3a-910d-7f9e-078d-0f7873204798?t=1684328192165>

Koskinen, H., & Virtanen, S. (den 10 5 2023). Hämtat från THL:

<https://thl.fi/documents/189926/9873687/Konsumtion+av+alkoholdrycker>

+2022+figurer.pdf/0a471e3a-910d-7f9e-078d-0f7873204798?t=1684328192165

Kuusi, H., Hannukainen, K., & Niskanen, N. (den 20 6 2019). *Helsinki.fi*. Hämtat från <https://www.helsinki.fi/fi/uutiset/talous/kieltolaki-tuli-valtiolle-kalliiksi-ja-rapautti-moraalia>

Mervärdesskattelagen. (1993). Hämtat från <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1993/19931501#O1L1>

Mäkelä, P., & Niemelä, S. (den 25 10 2022). *Duodecim Terveyskirjasto*. Hämtat från Alkoholkonsumtion och den skada som den orsakar i Finland: <https://www.terveyskirjasto.fi/dlk01120/alkoholi-ja-terveys?q=alkoholi>

Nakhuri, J. (den 21 1 2021). *Päihdelinkki*. Hämtat från Alkoholinkäyttö Suomessa: <https://paihdelinkki.fi/fi/tietopankki/tietoiskut/alkoholi/alkoholinkaytto-suomessa>

Panimoliitto. (den 20 9 2023). Hämtat från <https://panimoliitto.fi/uutishuone/veronalennuksen-jalkeen-suomessa-on-edelleen-eun-korkein-olutvero/>

Panimoliitto. (den 25 10 2023). Hämtat från <https://panimoliitto.fi/uutishuone/panimoalaa-kehittettava-rohkeasti-ja-pitkajanteisesti/>

Rask, M., & Sandström, K. (den 1 9 2021). *Skrivanvisningar*. Hämtat från https://moodlecourses.novia.fi/pluginfile.php/363700/mod_resource/content/4/Skrivanvisningar%20Kati%20och%20Marika%20uppdaterad%20%201.9.2021.%20pdf.pdf

Rådets direktiv (EU) 2020/262. (2020). Hämtat från Europeiska rådet: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32020L0262>

Sjöblom, L. (den 19 10 2023). *Svenska Yle*. Hämtat från <https://svenska.yle.fi/a/7-10042956>

THL. (2023). Hämtat från Skador av alkoholkonsumtion på befolkningsnivå: <https://thl.fi/sv/web/alkohol-tobak-och-beroenden/alkohol/skador-av-alkoholkonsumtion-pa-befolkningsniva>

THL. (2023). Hämtat från Upplevda alkoholskador: <https://thl.fi/sv/web/alkohol-tobak-och-beroenden/alkohol/sa-har-dricker-finlandarna/upplevda-alkoholskador>

THL. (den 4 4 2022). Hämtat från <https://thl.fi/fi/web/alkoholi-tupakka-ja-riippuvuudet/alkoholi/alkoholihaitat/alkoholinkayton-haitat-muille-kuin-kayttajille>

Tulli. (2020). *Angivande punktskattepliktiga produkter*. Hämtat från <https://tulli.fi/sv/sv/foretag/import/angivande-punktskattepliktiga-produkter>

Tulli. (2020). *Förbudslagen*. Hämtat från <https://tulli.fi/sv/web/tullimuseo/tullens-historia/forbudslagen>

- Tulli. (2022). Hämtat från <https://tulli.fi/sv/privatpersoner/natbestallning/att-bestalla-alkohol-pa-natet>
- Tulli. (2023). Hämtat från <https://tulli.fi/sv/privatpersoner/resande/resandeforsel-av-alkohol#jag-anlander-fran-eu>
- Utlåtande.fi. (den 19 10 2023). Hämtat från Social och hälsovårdsministeriet: <https://www.lausuntopalvelu.fi/SV/Proposal/Participation?proposalId=df57ca78-fe36-4133-a614-ca14701e3545>
- Valtioneuvosto. (den 19 10 2023). Hämtat från Social och hälsovårdsministeriet: <https://valtioneuvosto.fi/sv/-/1271139/lagandring-innebar-att-alkoholdrycker-med-en-alkoholhalt-pa-atta-procent-kan-saljas-i-matbutikerna>
- Valvira. (den 30 3 2022). Hämtat från <https://www.valvira.fi/web/sv/alkohol>
- Vero. (den 1 1 2021). Hämtat från <https://www.vero.fi/sv/foretag-och-samfund/skatter-och-avgifter/punktbeskattning/skatt-pa-alkoholdrycker/>
- Vero. (den 1 1 2022). Hämtat från https://www.vero.fi/sv/foretag-och-samfund/skatter-och-avgifter/punktbeskattning/skatt-pa-alkoholdrycker/tabell_over_acciser_pa_alkohol_och_alko/
- Vero. (den 1 1 2022). Hämtat från <https://www.vero.fi/sv/foretag-och-samfund/skatter-och-avgifter/punktbeskattning/skatt-pa-dryckesforpackningar/>
- Vero. (den 12 2 2021). *Nedsättning för småbryggerier i Finland*. Hämtat från https://www.vero.fi/sv/Detaljerade_skatteanvisningar/anvisningar/48587/neds%C3%A4ttning-f%C3%B6r-sm%C3%A5bryggerier-i-finland/
- Vero. (den 7 9 2020). Hämtat från <https://www.vero.fi/sv/foretag-och-samfund/skatter-och-avgifter/punktbeskattning/vad-ar-puktskatt/>
- Vero. (den 9 2 2023). Hämtat från https://www.vero.fi/sv/privatpersoner/skattekort-och-skattedeklaration/fran_utlandet_till_finland/resandeforsel/webbestallning/

Bilaga 1 – Intervjufrågor

INTERVJUFRÅGOR:

Kan ni skicka mig er verksamhetsplan?

eller

berätta om er verksamhet.

- Hurdan verksamhet bedriver ni?
- Hur länge har verksamheten varat?
- Vem startade verksamheten?
- Hur marknadsför ni era produkter?

Berätta om produkterna.

- Vilka produkter säljer ni?
- Berätta gärna om produkterna/den populäraste produkten?

Berätta om tillverkningen av produkterna.

- Var produceras era produkter?
- Sköts hela tillverkningen av er eller sker vissa processer på annat håll?

Berätta om försäljningen av era produkter.

- Vem är era kunder?
- Vilka olika försäljningskanaler finns det?

Beskattning.

- Upplever ni att nedsättningarna i beskattningen är betydande för er verksamhet?
- Upplever ni att staten kunde stöda er verksamhet på något annat (mer betydande) sätt?
- Begränsar lagstiftningen inom beskattning er (t.ex produktionsvolymen osv.)?